

ninger, jeg har kunnet komme i Besiddelse af i den senere Tid, bleven yderligere bestyrket i den Opfattelse, jeg hidtil har gjort gjældende her i Salen om, at der efter min Opfattelse er visse Ting at paalage med Hensyn til den Interesse, der under de Transaktioner, der her ere foregaaede, er skjønt Spørgsmaalet om Forsvarsvæsenet. Jeg tror ikke, at det, der her er sket ved, at Krigsbestyrelsen har fundet sig i, at visse Servituter ere hævede, og at Havnevæsenet til Gjengjæld herfor er gaaet ind paa at staffe den fornødne Opfyldning til et høist ubetydeligt mere fremskudt Fort ved Kalkbrænderierne, staar i det rette Forhold til, hvad der kunde være opnaaet til Fordel for Forsvaret ved denne Sags Afvikling. Det er mig saaledes bekendt, at under de Forhandlinger, der i en Række af Aar have fundet Sted mellem Havnevæsenet paa den ene Side og forskellige andre Autoriteter, deriblandt Krigsbestyrelsen, paa den anden Side, om Tillægsbev. for Havnevæsenet til at raade uindskrænket over det Terrain, hvorpaa der hidtil har hvilet Servitutforpligtelser, fra Kalkbrænderierne indestår til Citabellet eller muligvis Citabellet derunder indbefattet, har Havnevæsenet stadig forudsat, at det maatte være beredt paa at gjøre betydelige Offre ligeoverfor Krigsbestyrelsen i Retning af at støtte Krigsbestyrelsen med Forsvarsforanstaltninger, mod at det til Gjengjæld fik hævet de Servitutforpligtelser, der hvilede paa de Arealer, der ved Havneanlæg havde paatænkt at indvinde. Det er kun en meget lille Byrde, Havnevæsenet nu har paataget sig ved at staffe Grund til det nye Kalkbrænderibatteri mod at faae udleveret disse Arealer aldeles ubegrænset. Det har under de Forhandlinger, der tidligere have fundet Sted, været forudsat fra Havnevæsenets Side, at der maatte gjøres betydelige Offre for at erholde Servituterne hævede. Alleerede i 1874 var Havnevæsenet beredt paa at maatte udføre Arbejde for Krigsbestyrelsen til en samlet Værdi af omtrent 700,000 Rdl. — man regnede dengang i Rigsdaler. — Funderingsarbejder til fremskudte Søbefestninger. Forhandlingerne førte dengang ikke til noget afgjørende Resultat, de ere bleven fortsatte senere, og der har været Tidspunkter, hvor Havnevæsenet er gaaet ud fra, at det efter en temmelig ubegrænset Maalestok maatte udføre de Funderingsarbejder til et fremskudt Forsort, som Krigsbestyrelsen fandt det nødvendigt at faae anlagt til Gjengjæld for, at Servitutforpligtelsen blev hævet paa de Arealer, der strække sig fra Kalkbrænderierne og indestår. Havnevæsenet var saameget mere tilbøielig til at gjøre disse Indrømmelser, som det erkjendte, at det var istand til at udføre disse Arbejder for en betydelig ringere Bekostning, end Krigsbestyrelsen vilde være istand til at udføre dem for, naar de stude udføres af den selv. Det er saaledes angivet under de Forhandlinger, der have fundet Sted, at Havnevæsenet vilde paa disse Punkter

kunne udføre Opsylningsarbejder med en Udgift af henimod 2 Kr. pr. Kubikfavn, medens Krigsbestyrelsen ikke vilde kunne udføre de samme Funderingsarbejder for mindre end ca. 12 Kr. pr. Kubikfavn, altsaa henimod 6 Gange saa meget som de samme Arbejder vilde staa Havnevæsenet i. Det er naturligvis en Følge af, at Havnevæsenet alligevel skal foretage betydelige Opmudringsarbejder dels ved at bortskaffe Grunde, som ere generende for Seilabsen, dels ved at foretage Opmudringer, for derigjennem at fremme de Havneanlæg, man har paatænkt at foretage. Her er et Forhold, hvor jeg ikke kan skjønne Andet, end at de Myndigheder, der have haft med disse Forholds Afvikling at gjøre, ikke tilstrækkelig have været taget Forsvarsvæsenets Interesser, og det er det, der har dikteret mig den Opfattelse, som jeg har gjort gjældende under de Forhandlinger, der have fundet Sted ved 2den og 3die Behandling her i Folkethinget, og som nu gjentages i disse Dage, at jeg ikke skjønner rettere, end at den Transaktion, der her er foretagen, ikke har været saa hensigtsmæssig, som den burde være. Det er kun, som sagt, en temmelig ringe Udsvikling, som Forsvarsvæsenet faar ved de Foranstaltninger, som her træffes, og jeg har nogen Frygt for, at den yderligere Udsvikling af Kjøbenhavns Forsvar mod Søiden, som efter min fulde Overtuelse inden lang Tid vil vise sig at være nødvendig, er ved, hvad her er sket, i meget væsentlig Grad foregrevet, og at det herefter vil være i en betydelig Grad vanskeliggere at overbevise Lovgivningsmagten om det Nødvendige i at give de fornødne Bevillinger til Forsvarsvæsenets Udsvikling, end det vilde have været, naar man nu paa en hensigtsmæssig Maade havde søgt at kombinere alle Forhold til Fordel for Forsvarsvæsenets rette Udsvikling. Her faar man nemlig lagt et Batteri i temmelig umiddelbar Nærhed af Arealer, der meget snart ville blive habile Byggegrunde, naar Byen føres længere ud mod Søen; det bestaaende Søforsvar bringes derved umiddelbart i en større Nærhed af Byen og bliver betydelig mindre virksomt som Forsvarsmiddel, end det har været hidtil; Nødvendigheden af at faae en fremskudt Søbefestning forsøges i en meget betydelig Grad. Jeg frygter for, at paa samme Tid, som denne Nødvendighed i betydelig Grad bliver forsøgt, har man ved, hvad her er sket, forskjøvet sine Udfigter til at faae de Bevillinger, som ville være nødvendige, for at denne Udsvikling skal kunne naas. Jeg vilde have antaget, at man istedetfor at anvende denne dog ikke saa ganske ubetydelige Udgift, der nu direkte og indirekte anvendes paa Kalkbrænderibatteriets Flytning, til dette burde have anvendt den til at faae et noget mere fremskudt Fort, selv om det saa stulde have kostet en hel Del mere end det, her er Tale om at anvende. Den høitærede Krigsminister har angivet, at det vilde have kommet til at koste lige saa